

May 26, 1966

**Transcript of Discussions on the Occasion of the
Reception by Comrade Nicolae Ceausescu of Mr.
Mario Zagari, Undersecretary of State in the Italian
Foreign Ministry**

Citation:

"Transcript of Discussions on the Occasion of the Reception by Comrade Nicolae Ceausescu of Mr. Mario Zagari, Undersecretary of State in the Italian Foreign Ministry", May 26, 1966, Wilson Center Digital Archive, ANR, fond C.C. al P.C.R. – Secția Relații Externe, dosar 75/1966, f. 1-14. Translated by Larry L. Watts
<https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/122573>

Summary:

This document is a transcript of the conversation between Nicolae Ceausescu and Undersecretary of State in the Italian Foreign Ministry, Mario Zagari, in which Ceausescu states that Italy should do more to end American action in Vietnam.

Original Language:

Romanian

Contents:

Original Scan
Translation - English

- 6 -

Nu de mult, o delegație a noastră a vizitat R.D.Vietnam și a venit cu impresia, pe care de altfel noi o cunoșteam și înainte, dar ni s-a confirmat mai mult această impresie și convingere că poporul vietnamez este ferm hotărât să continue lupta și că pe calea care merg americanii de a se impune cu armele, ca poporul vietnamez să capituleze, nu vor obține nimic. Dar acest război poartă în sine un pericol, pentru că țările socialiste acordă ajutor Vietnamului, vor acorda și în continuare acest ajutor și, sigur, întotdeauna știi unde începe, dar nu știi unde se termină; când începe bătaia, este greu de presupus unde se termină.

De aceea, ar trebui să depun^{em/} eforturi ca americanii să renunțe la acțiunea lor în Vietnam și primul lucru ar fi să renunțe la bombardarea Vietnamului de Nord. Acesta ar fi un fapt concret, care ar demonstra că între vorbe și fapte există concordanță; altfel, toată vorbăria aceasta de pace și tratative, nu face doi bani.

Aici noi credem că Italia poate face mai mult. Stim că și alte țări din NATO iau poziții foarte ferme față de bombardarea Vietnamului; nu cunosc dacă și guvernul italian împărtășește părerea partenerilor săi ca Franța, Danemarca, care iau poziție și exercită o oarecare presiune asupra americanilor. Italia este o țară mare, colaborează cu americanii și i-ar putea sfătui și nu numai sfătui, dar să le și pună problema că trebuie totuși să renunțe la această agresiune. Acesta ar fi un ajutor concret pentru pace și dacă s-ar obține încetarea bombardamentelor asupra R.D.Vietnam, ar fi un prim pas important pe calea soluționării acestei probleme. Americanii spun că nu vor să rămână în Vietnam; atunci ce rost are să ducă acolo trupe, să facă fortificații, dacă spun că ei sînt gata să plece de acolo? Nu este mai bine să nu se mai ducă, să nu fie nevoiți să plece, să nu-și mai pună și probleme de prestigiu?!

Vietnamul, noi și toate țările socialiste, considerăm că problema vietnameză nu se poate rezolva decît cu părăsirea de către americani a Vietnamului.

Aceasta ar fi o problemă unde s-ar putea face mai mult. Iată un domeniu de colaborare între România și Italia! Două țări latine pot acționa; mai este și Franța care are aceeași poziție; deci, trei țări latine din Europa; mai sînt și alte țări care nu sînt latine, dar care vor acest lucru. Intr-adevăr, am acționa în această direcție cu bune rezultate.

de a aduce o contribuție la soluționarea problemei vietnameze este mai vie ca niciodată. Nu este îndoială că o țară ca a noastră care mulți ani a fost angajată în război, nu poate ajunge dintr-o lovitură la ceea ce noi am dori să ajungem. De aceea, în politica externă trebuie să ținem seama de o dublă prudență: prudența internă pentru a nu separa de mișcarea din țară, care în mod cert este o mișcare pozitivă, chiar dacă este lentă și de situația care ne leagă de S.U.A. unde, sub anumite aspecte, izolarea nu ar fi a noastră, ci a S.U.A., pentru că ar fi un val de izolare a S.U.A.

Reținem că și în S.U.A. sînt curente puternice care vor să ajungă la soluționarea acestei probleme, însă vor să ajungă împreună cu ceilalți. Stiu că ei țin foarte mult la poziția guvernului român în această problemă și aceasta o fac cu sinceritate, nu pentru considerente de propagandă.

Panfani, în discursul său ținut în Senat, a vorbit de acțiunea italiană cu prudență, a confirmat această acțiune nu așteptînd ce vor face alții, ci contribuția proprie, în anumite limite, care vor putea fi mai avansate și mai mult în funcție de ceea ce poate face Italia. Trebuie găsit un punct de echilibru unde să nu se facă rupturi periculoase.

Pot însă să vă asigur că guvernul Italiei are senzația acestui conflict și mai ales a posibilității ca acest conflict să se lărgească, cît și a implicațiilor lui. Este vorba de a găsi toți împreună, prin toate contactele posibile, o linie care apoi să fie acceptată de toți pe baza principiului pe care îl cunoaștem foarte bine, dreptul la autodeterminare, ca poporul vietnamez să poată decide singur de soarta sa.

Și noi ne gîndim că securitatea europeană trebuie să iasă din sistemul blocurilor. Trebuie însă găsită calea cea mai justă, într-o lume unde forța stă în mîna S.U.A. și U.R.S.S., nici una din cele două puteri nu pot să nu aibă suspiciuni, că va fi diminuată puterea lor sau smulsă în viitor. De aceea, sarcina noastră este de a coopera pentru a ajunge la această securitate europeană, pentru a absorbi această divizare în blocuri militare. Aceasta este profunda noastră aspirație și ea se combină cu dorința noastră cea mai mare de a vedea constituită această mare Europă. Piața comună s-a născut în epoca războiului rece și poartă în sine anumite elemente proprii războiului rece. Dar de atunci multă apă

- 12 -

pe sub pod/
a trecut/. Astăzi ne gândim la o aderare a Marii Britanii, ca un fapt dublu pozitiv, întrucît ajută să dea o dimensiune mai largă acordurilor economice, dar va da îndeosebi o nouă dimensiune politică.

Aș vrea să amintesc elementele acestei noi politici, legăturile dintre țările Europei răsăritene și cele ale Europei occidentale, cînd noi spunem că legăturile dintre Europa occidentală trebuie dezvoltate în toate domeniile cu Europa orientală, o facem fiindcă ne gândim să ușurăm rezolvarea unor probleme în mod pașnic, pentru a avea o viață mai ușoară. Dar nu o facem numai pentru aceasta, ci ne gândim la structura nouă, la o mare Europă. Generalul De Gaulle vorbește de o Europă de la Pacific pînă la Urali. Acesta este un proces și cînd se face politică trebuie văzută și calea de urmat, care vor fi problemele și greutățile, dar acelea pot fi depășite dacă există motive fundamentate. Noi spunem că trebuie să fim foarte curajoși și să nu avem frică, că aceste lucruri nu vor fi în afara generației noastre, ci acolo putem ajunge noi.

Acesta ar fi spiritul și în măsura în care acest spirit avansează, acest sentiment politic se dezvoltă, atunci și problema blocurilor militare devine mai ușor rezolvabilă și se rezolvă împreună cu celelalte probleme.

Aceste probleme s-au examinat într-o mică măsură și cu domnul ministru Gromîko; în problema conferinței europene, guvernul italian a răspuns că va studia această problemă. Trebuie să vă spun că această problemă se află în studiu la toate nivelele și că se prevăd rezultate favorabile. S-ar dori ca răspunsul să fie pozitiv și sper în mod sincer ca la viitoarea întîlnire între miniștrii de externe ai țărilor noastre această problemă să fie destul de avansată, pentru a putea configura un răspuns care, chiar dacă nu va fi definitiv, va fi pe cale de rezolvare.

În ce privește ultima problemă, a raporturilor dintre partide. Si aici multă apă s-a scurs în Europa occidentală. Partidul Socialist Francez spune că Partidul Comunist Francez este un partid străin, însă acum încheie acorduri electorale. În Italia, noi discutăm aceste probleme, le dezbatem. Senzația este că asupra multor probleme sînt linii de înțelegere, de acord. Partidul comunist și la noi va spune în mod clar că este necesar să se meargă mai repede, să se facă manifestări care noi le facem în alt fel. Pe urmă, chiar în politica cu țările din Est nu în toate problemele

- 13 -

este de acord cu noi. Cînd a fost vorba să voteze pentru Saragat ca șef al statului, voturile au fost egale.

Cert este că partidele socialiste nu mai sînt cele dinainte; nici partidele comuniste nu mai sînt cele dinainte; totul s-a schimbat foarte repede și se schimbă. Inșă, este necesar să se definească aceste partide, pentru care viitorul are nevoie. Impresia noastră este că aceste polemici nu mai sînt polemicile de odinioară, sînt polemici noi, ale unor mișcări care fie că sînt la putere, cum sînt la noi, fie că sînt în opoziție, ele sînt mișcări care simt responsabilitatea de conducere. In aceste lucruri eu nu aș vedea ceva dramatic. Noi facem astăzi unitatea socialistilor cu o anumită experiență, de un anumit tip, care să poată colabora cu democrația creștină din Italia, gîndindu-ne că obiectivul este de a face un partid unic, care să fie compus din aceste forțe sau altele, ținînd seama că și la noi multe lucruri care cu 10-15 ani în urmă păreau lucruri de nedepășit, au fost deja depășite. Chiar dacă limbajul din trecut nu s-a schimbat complet, inteligența politică, aceea de a înțelege că lucrurile sînt complet diverse și multe probleme din acestea interne, ale mișcării muncitorești internaționale se vor rezolva în măsura în care se vor rezolva toate problemele.

Cer scuze domnului secretar general că prezența mea aici i-a luat atît de mult din timpul său prețios. Stim bine cît de prețios este aceste timp. Inșă, am impresia că această întîlnire a fost foarte utilă, pentru că mi-a dat posibilitatea să pot informa partidul și guvernul meu asupra pozițiilor Partidului Comunist Român, a dat posibilitatea de a pregăti mai bine acest dialog care sperăm să aibă loc cît mai curînd între Italia și România.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Eu vă mulțumesc și sperăm că se va putea obține într-adevăr mai mult și în problemele internaționale, pentru că ^{in/}problemele bilaterale nu sînt probleme, dar chiar în problemele internaționale să acționăm în direcția rezolvării problemelor care frămîntă astăzi lumea și a ne aduce contribuția la întărirea păcii.

[...]

Cde. Nicolae Ceausescu: In my opinion, it is essential that we do more in order to put an end to the American aggression in Vietnam. Here I believe that Italy could do more than it does, because so long as this local war in Vietnam exists, it carries with it the danger of expansion and the Americans, by the way, are going along this path. Certainly, they would be making a very mistaken calculation if they consider that extending the war, or as they say continuing to escalate the war, they would arrive at negotiations. The bombing of North Vietnam, the extension of the bombardment has the effect of increasing the decisiveness of the Vietnamese in their fight against the Americans until they are defeated.

□ Not long ago our delegation visited D. R. Vietnam and came away with the impression, which we also knew before but which was confirmed even more, that the Vietnamese people is firmly decided to continue the fight and that the path that the Americans follow of imposing with arms so that the Vietnamese people capitulate will obtain nothing. But this war carries within itself a danger, because the socialist countries accord assistance to Vietnam, and will continue to accord this assistance and, certainly, one always knows where one begins but not where one ends up; when the battle begins, it is difficult to presuppose where it will end.

□ Because of that, we should make the effort so that the Americans renounce their actions in Vietnam and the first thing would be to renounce the bombing of North Vietnam. That would be a concrete fact, which would demonstrate there does exist a concordance between words and deeds; otherwise, all of the talk about peace and negotiations is not worth two cents.

□ Here, we believe that Italy could do more. We know that other countries in NATO also have taken very firm positions towards the bombing of Vietnam; I do not know if the Italian government also shares the opinion of its partners such as France and Denmark, who have taken positions and exercise some sort of pressure on the Americans. Italy is a large country that collaborates with the Americans and it could advise them and not only advise, but it could raise the issue with them that they must nonetheless renounce this aggression. That would be a concrete assistance for peace and if the cessation of bombing against D.R. Vietnam would be obtained, then that would be a first important step on the path to the resolution of this problem. The Americans say that they do not want to remain in Vietnam; then what for what purpose do they bring troops there, and build fortifications, if they say they are ready to leave there? Would it not be better to stop bringing them, so that it is not necessary to withdraw them again, to so nothing of the problem of prestige!

□ Vietnam, ourselves, and all of the socialist countries consider that the problem of the Vietnamese cannot be resolved except with the withdrawal of Americans from Vietnam.

□ This would be an issue where more could be done. See, here is a domain of collaboration between Romania and Italy! Two Latin countries can act; and there is also France, which has the same position; thus, three Latin countries of Europe; and there are also other countries that are not Latin, but which want this. Truly, we could act in this direction with good results. You could advise the Americans and when they see that they are not supported by France nor by Italy, they will be obliged to think on it and take account of it.

[...]

Mr. Mario Zagari: I thank you very much Mr. General Secretary for consenting explaining to us the positions of the Romanian government and party with such clarity and frankness.

□ ... All of these issues were broached on the occasion of the discussion with Mr. Minister Manescu and I will bring them to the attention of our foreign minister, so that when Mr. Minister Manescu will come to Rome, he can be examined. Given that, I would not want to anticipate the response, but all of these issues will be the object of an attentive examination from the part of our government.

□ Before everything, I must say that those speculations that have appeared in the

western press do not interest us in the least. We have closely followed your activity in the domain of international policy, as well as in the interior of the international workers movement, in order to be able to distinguish what is mere speculation. We know well that Romania follows its own line, a line that we appreciate as very realistic, which can be of great utility to everyone.

□Regarding us, I must say that our foreign minister is always the man who was elected president of the UN General Assembly with the vote of the Romanian government. His desire to bring a contribution to the resolution of the problem of Vietnam is more alive than ever. There is no doubt that a country like ours which was engaged in war for many years, cannot arrive all at once where we would desire for it to be. Given that, in foreign policy we must take into account a double prudence: the internal prudence in order not to be separated from the movement within the country, which is certainly a positive movement, even if it is slow, and the situation which binds us to the U.S.A. where, under certain aspects, the isolation would not be ours but that of the U.S.A., because there will be a wave of isolation of the U.S.A.

□Remember that in the U.S.A. as well there are powerful currents that would like to reach a solution to this problem, however they want to reach it together with the others. I know that they hold very much to the position of the Romanian government in this problem and they do so with sincerity, not just for propagandistic considerations.

□Fanfani, in his discourse to the Senate, spoke of the Italian action with prudence, he confirmed this action no waiting what others will do, but our own contribution, in certain limits, which could be more advanced and more in function with what Italy can do. A point of equilibrium must be found so that dangerous ruptures do not occur.

□However, I can assure you that the government of Italy has a feeling for this conflict and especially the possibility that this conflict will expand, as well as its implications. We are speaking of finding all of us together, through all possible contacts, a line that then will be accepted by all on the basis of the principle that you know so well, the right to self-determination, that the Vietnamese people can decide their destiny themselves.

[...]